

Совхозмудиг цугтнь олзта-орута болгъхмн

Одгä цагт, совхозмудин бий-
сннь болн туунд бääх мал-
мудиннь тоогъар авад хäläx-
лä, таньгъчин эдл-ахун пaa-
рандк делгрлтд эднä чинрнь
йир ил тодрхагъар медганä.

Таньгъчд совхозмуд олн.
Болв зуг цугъарн тегш кöдл-
джäцхäш. Зäрмнь сäәнär,
олзта-орутагъар, зäрмнь йир
гарутагъар кöдлджäцхänä. Зä-
рм совхозмудин келж гаргъ-
лжах эдл-уушнь, совхозму-
дин бийсднь ик унтä болдж
тусад, эдниг ик гарула хар-
гъулад йовдг хаалгъ басбäйнä.

Совхоз гисн—государствин
эдл-аху. Гарутагъар кöдлсн
совхозин кöдлмш йир ик шор-
дврта юмн болдж туснä.

Мана таньгъчин совхозму-
д кесгнь нидн джил зöвär
олзта-орутагъар кöдлцхäv.
15 совхоз 18 сай 421 мингън
арслнгä олз-ору орулцхäv.
Болв зуг, гарутагъар кöдл-
цхäсн совхозмуд чигн бääv.

Совхозмуд гарутагъар кöдл-
цхädг гол учр-утхнь юмб гих-
лä—эдн государствд эдл-уш
орулдж öглгнä зурагъан муу-
гъар куцäлгн, эврәннь эдл-
ахугъас гаргъдж авчах эдл-
уушнь бийсднь ик унтä болдж
тусджахин учр гидж келх
кергтä.

Государствд орулдж öгчäх
малмудиннь чинänь тату бол-
сар, тер учрар, теднä тоогъинь
нем болсар, совхозмудин
бийсиннь гарутан учрар, мах-
наннь уннь бийсднь ик унтä
болдж туссар, таньгъчин сов-
хозмудас кесгнь, нидн джил
ик гидг гарула харгъцхäv.

Совхозмудин гарутлгн олн-
зүсн хаалгъта. Малин чинä-
гъан зурагъар темдглсн тоо-
днь эс күргдж чадхла—гару.
Тäрсн тäränь урдж одхла-
бас гару. Кемр тärän ургъад,
туунä кöдлмшинь икдүлäd,
кегдсн кöдлмшин уннь öсхлä—
бас гару. Олна эдл-аху хä-
лäмдж-хармдж уга болад,
хäärлт угагъар эдлгдхлä—бас
гару.

Тегäd цуг эн тоот гару цуг-
лрад-хурад, совхозин гаргъдг
эдл-уушнь ик унтä болдж тус-
д тер. Совхоз, тингхлärн,
олз-ору уга, ик гарута, альк
негärн түрү эдл-аху болдж
гарна.

Мана таньгъчин совхозмуд
икär олз-ору үздг нег хаал-
гннь—государствд ноос ору-
лдж öглгн. Нооснас мана
совхозмудик олз-ору үзцхänä.
Нидн джил таньгъчин совхоз-
муд ноос орулдж öглгнäс 35
сай 24 мингън арслнгä олз-
ору үзцхäv. Ноосн йир ик олз-
орута.

Болв зуг, эдл-ахугъан күмн
кевär киндж, арднь ордж ас-
рдж, öргдж, эс хäläдж чадс-

на учрар, нидн джил зäрм сов-
хозмуд нам ноосна бийäсн чигн
гару үзцхäv. Улгуринь келхд,
„Южный“ совхоз (директорнь
ур Пржилуцкий) нидн джил,
ноос киргъдж авлгнларн 8
мингън 300 арслнгä гарула
харгъв.

„Раздольный“, „Северный“,
„Степной“, „Никольский“,
„Енотаевский“, „Ергенинский“,
112-ч номертä совхоз, „Бура-
тинский“, „Прудовый“, „Оле-
ничевский“, нань чигн тиим
совхозмуд нидн джил йир ик
гарута гарцхäv.

Отхта нооста хöд öсклгнä
совхозмудиг кесгнь гарута
гидж келцхänä. Тууг чик гидж
келдж болшго. Отхта нооста
хöд öскдг „Полынный“ совхо-
зин нидн джил государствд
отхта хүрсхс орулдж öгсн,
туунäсн 134 мингън арслнгä
олз-ору үзцхäv, нооснасн 80
мингън арслнгä олз-ору үз-
цхäv. Энүгärнь авад хäläxлä,
отхта нооста хöд öсклгнä сов-
хозмуд гарута болцхах зöв
уга.

Отхта нооста хöд öсклгнä
совхозмуд ода деерän гарута
болджах учрнь—совхозмудин
бийснь эдл-ахугъиннь наадк
олн-зүсн халхарнь гару гар-
гългнä учр. Тер „Полынный“
совхозин бийинь авад хäläй.
Эн совхоз ноос орулдж öгл-
гъärн, отхта хүрсх орулдж
öглгъärн гарула харгъсн уга.
Эн совхозин гарутсн учрнь
онгдан. Государствд мах ору-
лж öгх бääsн, тууган эс
куцäснä учрар, эн 416 мингън
арслнгä гарула харгъв, тä-
рән шатад урдж одсна учрар
370 мингън арслннь мөннä
гарута болв, äмтиг шангъа
пätрär тетклгнä кöдлмш муу-
гъар кеснä учрар, 237 мингън
арслнгä гарула харгъв.

Тегäd, учр юондв гидж су-
рх кергтä боллжанавди Гол
учрнь—эдл-ахудан сан хäläм-
джтä, унн килмджтä болхла,
эдл-ахугъан йоста эзн кевär
эдлхлä, тегäd оч совхозмуд
гару уга, олзта-орута, ик хамц-
нгъу, йоста социалистическ
кев-янзта, күчтä эдл-ахус бол-
цахань мел лавта.

Ода мана таньгъчд, зäрм
райодар, совхозмудар эконо-
мическ конференц, хургуд
кегдлж йовна. Совхоз болгнä
кöдлмшиг малгъдж, шуудж,
цаадк-наадкиннь йилгъдж,
келж куцäдж йовх кöдлмштнь,
öбдän гарлгннднь, совхозмудт
дöн-нөкд болх кергтä.

Эн ик эркн чинртä, йир ик
ачтä-туста кöдлмш. Партийн,
советск, профсоюзн болн ком-
сомольск организацс, йир кил-
мджтä кевär, арднь ордж,
гарддж, эн кöдлмшиг делгрүл-
цхäh зöвтä.